

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos VII. — Izdan in razposlan dne 22. februarja 1873.

19.

Dopustno pismo od 13. novembra 1872,

za lokomotivno železnico od Polznji čez Klatove do Bude Železne in od Mladotic do Johann-Georgenstadta.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je privilegirana delničarska družba Polzenjsko-Brezenske železnice prosila, da bi se ji dala dopustitev (koncesija) v delo in rabo lokomotivne železnice z ene strani od Polznji čez Klatove do češko-bavarske meje pri Budi železni in z druge strani od Mladotic čez Karlove Vare do češko-saske meje pri Johann-Georgenstadtu, zazdelo Nam se je, z ozirom na občno korist tega podjetja, imenovani družbi po postavi o dopuščanju železnice od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in postavah od 28. junija 1872 (Drž. zak. št. 99 in 102) to dopustitev dati tako:

§. 1. Dajemo delničarski družbi Polzenjsko-Brezenske železnice pravico narediti in rabiti lokomotivno železnico z ene strani od Polznji čez Dobraue in Preštica na Klatove in od tod čez Niro (Neuern) do češko-bavarske meje pri Budi Železni, z druge strani od Mla-

dotič čez Manetin in Schaub v Karlove Vare in od tod čez Neudek in Bärningen do češko-saske meje pri Johann-Georgenstadtu.

Kar se tiče stika te železnice z bavarskimi in oziroma saskimi železnicami in kretne službe v dotičnih vkupnih menjalnih postajah, pridržuje se ustanovitev dotičnih določil sklepu državne pogodbe s kraljevsko-bavarsko, oziroma kraljevsko-sasko vlado ter bosta delničarska družba Polzenjsko-Brezenske železnice ali nje pravnaslednik dolžna podvreči se določilom teh državnih pogodb in dolžnostim, katere jima naložé.

§. 2. Družba je dolžna:

- a) Delo kosa od Polznji čez Dobrane in Preštice na Klatove v šestih mesecih, od današnjega dne, začeti in v dveh letih potem dokončati, a dalje kos od Klatov čez Niro do meje pri Budi Železni istodobno z železnico, ki se z bavarske strani do češke meje naredí, najpozneje vendar v štirih letih, od današnjega dne, dodelati in izdelano železnico v službo izročiti;
- b) delo železnice od Mladotic v Karlove Vare v šestih mesecih, od današnjega dne, začeti in v dveh letih potem dokončati; a dalji kos od Karlovih Varov do češko-saske meje pri Johann-Georgenstadtu istodobno z železnico, ki se s saske strani naredi do češke meje, najpozneje vendar v dveh letih po dovršenem kosu od Mladotic v Karlove Vare dodelati in dodelano železnico v službo izročiti.

Pri delanji železnice treba vsakakor precej večje mostove in cestovode do najvišjega stanu vodovja narediti za dve koleji in tudi prerove v spodnjem delu dvokolejno napraviti.

§. 3. Gledé tega, kar bode storiti za poštni zavod, veljala bodo po ti železnici ta-le določila:

1. Družba naj zastonj vozi pošto in poštne postavljenice po propisu §. 68 v redu za železnocestno vožnjo.

Poštna uprava ima pravico, v odpravo pošte rabiti vse po voznem črteži ustanovljene kurirske, brze, poštne vlake, vlake za ljudi in vlake meševite.

Pri brzih in kurirskih vlakih je vendar izključena odprava voznopoštnih poslatcev.

Vozni črteži vlakov za poštno odpravo namenjenih naj se ustanavljajo z odobrenjem trgovinskega ministerstva, kateremu treba najmanj štirinajst dni poprej priobčiti vsako namišljeno prenapredbo v tem črteži.

2. Družba je dolžna ob svojem trošku napraviti in vzdrževati za odpravo pošte potrebne navadne in ambulančne vozove, k čemur se šteje tudi zunanje snaženje in mazanje voz.

Razen brzih in kurirskih vlakov ima družba pri vsakem vlakcu, za katerega pošta zahteva, zastonj dati in voziti, kakor pošta sprevidi, ali en voz z osem kolesi ali dva četvero-kolesna voza, ki naj so opravljeni, kakor pošta veleva.

Ako pošta spozná potrebo, pri kakem vlakcu razen voza z osem kolesi ali dveh četvero-kolesnih dati še več voz za poštne namene, bode pošta družbi za vsak čez to število dan

čtetverokolesni voz in za vsako v poštni službi prevoženo miljo po en goldinar trideseti krajcarjev avstr. veljave povračevala.

Pri tistih vlakih, pri katerih pošta ne zahteva posebnega voza za se, tedaj zlasti pri brzih in kurirskih vozéh, naj se ji za vožnjo poštnih poslatcev prepusti primerno opravljeno, popolnoma odločen in najmanj dva kupeja obsegajoč del železničnega voza. Ako bi ne bilo mogoče v omenjeni prostor spraviti kakih večjih zavojev ali vreč s pismi, bode železnocestna uprava skrbela, da se kam drugam v vlaku varno pospravijo.

Voze poštni službi namenjene mora družba, kakor je navada, razsvetliti, kakor razsvetljuje vozove za ljudi; troške za nenavadno osvečavo notranjih prostorov in za kurjavo nosi pošta sama.

3. Poštna uprava ima pravico, ukazati, da nje organi pošto na vseh vlakih spremljajo.

Zastonj je voziti poštno uradnike, konduktarje in služabnike, pošto spremljajoče, in tako tudi organe poštnega zavoda, ki se pošljejo, da poštno službo nadzirajo ali da se je naučé, a ti se morajo opravičiti z listi višjega poštnega ravnateljstva.

Še ima poštna uprava pravico, na vseh vlakih, ki jih ne spremljajo njeni organi, izročati upravi, katero družba postavi, pisemsko pošto, da jo organi železnocestne uprave odpravljajo.

4. Za izvrševanje poštnih služb na postajah treba zastonj prepuščati v železničnem poslopju eno primerno sobo z izbico za opravo in ako bi bilo na to stran še večjih potreb, bode treba posebnega dogovora glede odškodnine, ki se bode v podobi najemščine dajala za večji prostor.

Delo poštnih uprav je skrbeti za notranjo opravo, snaženje, svečavo in kurjavo v teh prostorih,

5. Na tistih kolodvorih, na katerih nij poštnih uradov, bode družba na zahtevo poštnih uprav po železničnih za to sposobnih postavljenih poštnih poslatcev od vlakov sprejemala in organom poštnega zavoda izročala in za ta čas, dokler se ne izročí poštnemu organu, varno hranila, za plačilo, katero poštna uprava določi.

Tam, kjer bi po sprevidu poštnega zavoda bilo potreba, naj družba ponudi svoje ljudi poštnemu zavodu, da pomagajo poštnim poslatcem nakladati in razkladati, za plačilo takemu delu primerjeno.

Pisma, katera si o upravljanju železnice med saboj pošilja železnocestno ravnateljstvo (upravno svetovalstvo) ter njemu pokorni organi ali ti organi mej saboj, smejo na dotičnih železnocestnih koséh odpravljati postavljenici železne ceste.

§. 4. Družba prevzema dolžnost, ob svojem trošku bodi po zaukazu ali posredstvu državnega telegrafskega zavoda toliko telegrafov, kolikor bode za železnično krétno službo in dajanje znamenj (signalov) potrebno, napeti, opraviti in vzdrževati.

Državna uprava si pridržuje pravico, železnični telegraf porabiti tudi za odpravo državnih in privatnih poslanic.

Državni upravi je na voljo, žice (drat) državnega telegrafa pritrditi ob podpornjah železničnega telegrafa ali svoje telegrafe napeti po družbinih tleh brez povračila ali odškodovanja. Družba naj zastonj po svojih železničnih ljudeh take državne črte nadgledati in vzdrževati pomaga.

Še ima družba dolžnost, po svoji železnici robo in pripravo državnotelegrafskega zavoda po tarifah za vojaške Transporte danih odpravljati in na svojih kolodvorih in postajah zastonj spravljati in hraniti.

V vseh teh zadevah dolžna je družba, za časa z državnotelegrafskim zavodom poseben dogovor skleniti.

§. 5. V §. 1 omenjene železnice smatrajo se za celokupne dele že dopuščenih železničnih potez družbe Polzenjsko-Brezenske železnice in kar se tiče tarif, bodo zanje veljala določila dopustnice od 21. aprila 1870 (Drž. zak. št. 111.)

Glede stvarí v členu 9 tega dopustnega pisma naštetih, ki se morajo pri polnih vozéh po znižanih tarifah voziti, bode vendar z ozirom na skupno dolgost železne ceste veljala ta-le premena:

	Za prvih 10 milj	Za drugih 10 milj	Za tretjih 10 milj	Za vsako večjo daljavo
	k r a j e a r.			
Za žito in sol	1·5	1·4	1·2	1·0
Za drva in les	1·2	1·0	0·9	0·7
Kopano ogljije, koaks, stiskano šoto, rude, železne plošče, zidarsko in apnarsko kamenje	1·0	0·8	0·6	0·5

Ali za poteze v §. 1 pričujočega dopustnega pisma omenjene dopušča se pri odmerjanji voznine po takih kosih, ki imajo 1 : 60 klanca in več, računiti poldrugo dolžino.

Družbina dolžnost je, v vožnji blaga rabiti tisto imenstvo in razredbo blaga, in tista vozna določila, katera ukrene največji del avstrijskih železnic vvesti za občno avstrijsko zvezno občenje; dotičnim ukazom trgovinskega ministerstva bode družba dolžna podvreči se.

Isto tako mora družba izpolniti, kar ji trgovinsko ministerstvo ukaže glede izokrogljenja števil pri preračunjanji tarif po vsakokratni postavno-veljavni meri in vagi.

§. 6. Polzenjsko-Brezenske železnice družba delničarska ima dolžnost, v členu 11 dopustnega pisma od 21. aprila 1870 *) obsežena določila o transportih vojakov in olajši-

*) Državnega zakonika od l. 1870, št. 111.

lih idočih potujočim vojakom tako gledé že dopuščenih, kakor glede železnic v §. 1 omenjenih raztegniti tudi na deželno brambovstvo obeh cesarstva polovin, na tiroljske deželne strelece, in to ne samo, če potujejo ob državnem trošku, temuč tudi ob službenem potovanji na svoj trošek k orožnim vajam in priglednim zborom, potem na vojaško stražno krdelo za Dunajska civilna sodišča in c. kr. žandarstvo.

V istem obsegu je družba tudi dolžna, pristati na dodatni dogovor*), ki je 1. junija 1871 veljati začel o prevažanji bolnikov in ranjencev, ki se o trošku vojaške blagajnice leže vozijo, potem na dogovor o vzajemni pomoči z osebjem pri večjih vojaških transportih in na propis za vojaški transport po železnicah, in tako tudi na dogovor o nabavi in imetji opravnih stvari potrebnih za vojaške Transporte.

Isto tako mora družba glede dajanja služeb doslužnim podoficirjem iz armade, vojnega pomorstva in deželne brambe podvreči se določilom §. 38 vojne postave od leta 1868 (Drž. zak. št. 151) in postave od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60.)

§. 7. Železnicam, omenjenim v §. 1, dovoljujejo se ta polajšila :

- a) oprostitev od štempljev in pristojbin vsem pogodbam, vlogam in drugim pismom v dobavo denarjev ter v delanje in opravo železne ceste do tistega časa, ko se prične vožnja;
- b) oprostitev od štempljev in pristojbin ob prvi izdatbi délnic in predstvenih obligacij ter tudi začasnih (interimalnih) listov in od presuémščine, kar je bode plačati od kupljenih zemljišč;
- c) oprostitev od dohodkarine in štempeljskih pristojbin za kupone, ter tudi od vsacega davka, ki bi se morebiti postavil s prihodnjimi zakoni, na deset let od današnjega dne.

Po odstavku c) dodeljena oprostitev od dohodkarine sme se izvesti tako, da se dohodkarina za družbo Polzenjsko-Brezenske železnice plačuje po primeri milj že dopuščenih potez k novemu kosu.

§. 8. Pričujoča dopustnica mine ob enem z dopustnico od 21. aprila 1870 (Drž. zak. št. 111.)

§. 9. Ako in kjer se v tej dopustnici ne določuje drugače, bodo uveti postavljeni o dopustnem pismu od 21. aprila 1870 (Drž. zak. št. 111) za Polzenjsko-Brezensko železnico veljali tudi za potezo v §. 1 omenjeno.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela proti določilom te dopustnice, in dovoljujôč družbi pravico, za izkazno kvaro (škode) pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico ter nad vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

*) Normalni ukazi c. kr. armadnega ukaznika od 1. 1871, 22. kos, št. 79.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, trinajstega dne meseca novembra, v letu po odrešnji sveta tisoč osem sto sedemdesetem in družem, Našega cesarjevanja četrtem in dvajsetem.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

20.

Ukaz ministerstev notranjih reči in trgovine od 1. februarja 1873,

o razkužbi (desinfekciji) živalskih sirovin in odpadkov, ki se hočejo hraniti ali prevažati.

Kosti, kože, rogovi, parklji in drugi živalski odpadki se morajo, če jih kdo hoče hraniti, prodajati ali prevažati in če se niso že drugače gnjilobe obvarovali (n. pr. s tem, da so se skuhali, presušili, nasolili i. t.), predno se shranijo ali odpravijo, in kolikorkrat bode to še dalje potrebno, z raztopino karbolne (fenilove) kisline tako pomokriti, da se gnjiloba izdatno odvrne, oziroma da se ne čuti nikak duh po gnjilini.

O toplejšem letnem času treba tudi z lojem in s tolstimi odrezki od mesa tako ravnati.

Semkaj gredoči odpadki smejo se nabirati samo v posode s pokrovom (kakor so brente, vozovi samotežni in drugi.)

Zaloge in tovari voženi imenovanih živalskih odpadkov, ki niso nič pomešani ali ne dovolj s karbolno kislino in ki se torej najdejo, da se jih je gnjiloba prijela, naj se precej ob trošku prestopnikov tega propisa podvržejo postopku s karbolno kislino, ter je s prestopniki (lastniki, imetniki skladišč, razpošiljači) delati po cesarskem ukazu od 20. aprila 1854 (Drž. zak. št. 96.)

Lasser s. r.

Banhans s. r.

21.

Razglas finančnega ministerstva od 10. februarja 1873,

da se je na kolodvoru c. kr. priv. Buštje gradske železnice v Bubni napravila velike colnije ekspozitura.

Na kolodvoru c. kr. priv. Buštje gradske železnice v Bubni napravila se je ter je 1. februarja 1873 uradovati začela c. kr. Praške velike colnije ekspozitura (izpostava)

s pravicami velike colnije I. razreda in z oblastjo, poprijemati se okrajšanega colnega postopka z blagom po železnicah voženim po propisu od 18. septembra 1857 (Drž. zak. št. 175.)

Pretis s. r.

22.

Razglas finančnega ministerstva od 15. februarja 1873,

da se črka (A) izražajoča oznamenilo kóvnice na denarjih (novcih) v c. kr. glavni kovnici Dunajski kovanih izpusti.

Po denarstvenem patentu od 19. septembra 1857 (Drž. zak. št. 169), člen 21, treba na vseh novcih (penezih) počítiti oznamenilo kovnice, kjer so kovani, in sicer, kar se tiče Dunajske glavne kovnice, s črko A.

Njegovo c. kr. apostolsko Veličanstvo je na najponižnišo razložbo z najvišjo odloko od 15. decembra 1871 blagovolilo odobriti, da z ozirom na to, ker je sedaj v vsem okolišu kraljevin in dežel zastopanih na državnem zboru samo ena edina kovnica namreč glavna kovnica Dunajska, bodo se od leta 1872 počenši v Dunajski glavni kovnici vsi novci brez kovne črke A kovali.

Ta naredba se daje s tem pristavkom vsem na znanje, da se v teži in čistini novcev ali denarjev nij nič izpremenilo.

Pretis s. r.

Pravljeno velike kolegije I. razreda in x obdobju, poizvedeni so odpravljeni kolonizacijski projekti v skladu s planom po letnem poročilu od 18. septembra 1872 (Diz. del. št. 189).

Preris x r.

32

Ministerstvo finančnega ministrstva od 15. februarja 1873.

Da se ohrani (A) izkazje obremenitve kmetov na demarsh (novih) v o. k. glavni kmeti in drugi kmeti (B) izkazje obremenitve kmetov, ki so kmeti, in sicer, kar

...Po demarshu izkazje od 18. septembra 1872 (Diz. del. št. 189) član 21. ...za ne vse novih (demarsh) pooblaščenih kmetov, ki so kmeti, in sicer, kar ...tože demarsh kmetov, a čisto A.

Prigovor v let. apostolske. V demarshu je na najpogostejši način z najpogostejšo odlobo od 18. decembra 1871 blagovolno odobriti, da x zvezo na to, kar je odlobo v zvezi odlobo ...in delu zadržanih na državnem kmetu, v obliki kmetov, namreč glavna ...demarsh demarsh, bodo se od leta 1872 posredni v demarsh kmeti, vsi novi kmeti ...demarsh čisto A kmeti.

Ta uredba se daje s tem priročnikom vsem na xanje, da se v letu in delu novcev ali demarshov ni nič izpremeniti.

Preris x r.